

Zem nepatrí človeku, človek patrí Zemi

„Nie človek viazal sieť života, je len vláknom v ňom. Čo koná s tou sieťou, koná so sebou.“

Keď americký prezident Abraham Lincoln v r.1854 požiadal náčelníka indiánskeho kmeňa Suquamish, o predaj podstatnej časti ich územia americkému štátu so zárukou, že im vytvorí lepšie podmienky pre život na inom území – rezervácii, náčelník Seattl odpovedal nasledovným listom. V jeho odpovedi sa uvádzajú myšlienky, ktoré i s odstupom vyše 150 rokov od tejto udalosti majú čo povedať i dnešnej generácii, ktorá sa nie vždy správa zodpovedne voči prírode, myslíac si, že patrí len jej bez ohľadu na potreby aj budúcich generácií.

...Ako môže niekto predat' alebo kúpiť' nebo, teplo zeme? Takéto myšlienky sú nám cudzie. Keď my nie sme majiteľmi čerstvého vzduchu a ligotu vodnej hladiny, ako ich môžete kúpiť? Každá hruda tejto zeme je pre môj ľud svätá.

Každé lesknúce sa ihličie jedle, každé piesočnaté pobrežie, každý odpar z lesnej húštiny, každý bzuciaci chrobák je svätý vo vedomí a v živote nášho ľudu.

Miazga pulzujúca v stromoch, stráži pamiatku a skúsenosti nášho ľudu.

Miazga pulzujúca v stromoch, stráži pamiatku červených tvári.

Keď blede tváre odchádzajú na pút medzi hviezdy, zabúdajú na svoju rodnú zem. Naši mŕtvi nikdy nezabudnú na túto nádhernú zem, pretože ona je matkou červených tvári.

Sme súčasťou zeme a ona je súčasťou nás.

Voňavé kvety sú naše sestry, jeleň, kone a veľký orol sú naši bratia.

Skalnaté štíty, bujné pastviny a teplo ľudského tela patria do jednej rodiny.

Preto, keď Veľký náčelník z Washingtonu odkazuje, že chce kúpiť našu zem, chce od nás príliš veľa. Veľký Biely náčelník nám odkazuje, že pre nás nájde také miesto, kde budeme dobre žiť.

On bude naším otcom a my budeme jeho deti.

Preto sa poradíme o ponuke, či predáme našu zem. Ale to nebude ľahké. Pretože táto zem je pre nás svätá.

Táto ligotajúca sa voda, ktorá tečie v riekach nie je len voda, ale krv našich predkov.

Keď vám predáme zem, nikdy nesmiete zabudnúť, že voda je svätou krvou našich predkov.

Keď vám predáme zem, musíte vedieť, že je svätá.

Musíte naučiť svoje deti, že je svätá, že každý záblesk krištáľovo čistej vody jazera cituje udalosti života nášho ľudu.

Žblnkot vody je hlasom nášho otca. Rieky sú naše sestry, zahasia náš smäd.

Rieky hojdajú naše kanoje, nachovajú naše deti.

Keď vám predáme túto zem, nesmiete naučiť vaše deti, že rieky sú naše sestry a aj vaše sestry, a vy musíte byť dobrotiví k riekam, tak ako k mojim bratom.

Vieme, že biely muž nerozumie nášmu spôsobu života. Pre neho je jedna časť zeme taká istá ako hociktorá iná, pretože on je cudzinec, ktorý prichádza v noci a zoberie od zeme všetko čo potrebuje.

Zem nie je jeho sestrou, ale nepriateľkou a keď ju premôže, ide ďalej.

Opustí hroby svojich otcov a nesúzuje sa pre to.

Zoberie zem svojim deťom, a nestará sa o to.

Zabudne na hroby svojich predkov a na právo svojich detí, ktoré im prislúcha od narodenia.

S rodnou zemou a so svojimi bratmi zaobchádza tak, ako s vecami, ktoré sa dajú kúpiť, okradnúť, predat' ako zvieru alebo šperk.

Jeho nenásytnosť zničí sveta nechá za sebou spúšť.

Neviem.

Náš spôsob života sa líši od vášho.

Oko červeného muža bolí od pohľadu na vaše mestá.

Možno je to preto, že červený muž je divoch a nerozumie veciam.

V mestách bieleho muža nie je ani jeden pokojný kútik.

Nie je ani jedno miesto, kde na jar počuť stromy alebo šesť krídel hmyzu.

Možno preto, že som divoch, ale jednoducho tomu nerozumiem.

Hluk dráždí môj sluch.

Čo je to za život, keď človek nemôže počuť osamelé mŕkanie horskej kozy, alebo nočné kŕkanie žiab okolo močiara.

Ja som červený muž, ja to nemôžem pochopiť.

Indián ľúbi mäkký hlas vetra, keď nariasi hladinu močiara a vánok, ktorý prináša dážď alebo vôňu ihličia.

Pokladom červeného muža je vzduch, pretože všetko živé sa delí o ten istý dych- zvieru, strom a človek, všetci sa delia o ten istý dych.

Biely muž ako keby sa ani nezaujímal o vzduch, ktorý vdychuje.

Ako ten, ktorý už dlho umiera a nevádi mu smrad.

Ale keď vám predáme zem, musíte vedieť, že pre nás je vzduch cenný, že duch vzduchu preniká do života, ktorý umožňuje.

Vietor je ten, ktorý dal prvý dych môjmu starému otcovi a prijal aj jeho posledný výdych.

Ale keď vám predáme pôdu, musíte ju ochraňovať ako posvätnú, ako miesto, kde biely muž môže vdychovať vánok osladený vôňou poľných kvetov.

Poradíme sa o vašej ponuke, že kúpíte našu pôdu.

Keď sa rozhodneme, že ju predáme, dávam jednu podmienku: biely muž musí pristupovať k zvieratám tohto kraja ako k svojim bratom.

Som divoch a nerozumiem inému druhu života.

Na preriách som videl tisíce hnijúcich tiel bizónov, ktoré blede tváre posrieliťali z idúceho vlaku.

Som divoch a nerozumiem, ako môže byť železný kôň, chrliaci dym, dôležitejší ako bizóny, ktoré my zabijame len preto, aby sme neumreli od hladu. Čo je človek bez zvierat?

Keby vymizli zvieratá, človek by umrel od veľkej samoty.

Hocičo sa stane so zvieratami, čoskoro to pocíti i človek.

Všetko súvisí.

Musíte učiť svoje deti, že zem pod našimi nohami je pozostatkom našich starých otcov.

Aby si vážili zem, musíte im povedať, že život našich príbuzných obohatil zem.

Učte vaše deti to, čo my: zem je našou matkou.

Hocičo sa stane so zemou, týka sa to aj jej detí.

Keď človek napluje na zem, pluje sám na seba.

My vieme: zem nepatrí človeku – človek je súčasťou zeme.

My to vieme.

Všetko splyva v jedno, tak ako rodinu spája krv.

Všetko súvisí.

Hocičo sa stane so zemou, týka sa to aj jej synov.

Nie človek viazal sieť života, je len

vláknom v ňom.

Čo koná so sieťou, koná so sebou.

Ešte ani bieleho muža nemôže obísť spoločný osud, hoci sa rozpráva s bohom ako kamarát s kamarátom.

Môžeme byť bratia aj po tom všetkom?

Uvidíme.

Jedno vieme určite, to, čo raz pochopí biely muž: náš boh a váš boh je ten istý Boh.

Teraz si možno myslíte, že aj jeho vlastnité tak ako sa teraz chystáte privlastniť si naše územie – ale nebudete ho vlastniť.

On je Bohom ľudí a je rovnako milostivý k červeným ako aj k bielym ľuďom.

Táto Zem je pre neho drahá a keď ju zneuctíte, je to ako keby ste nenávideli jeho, stvoriteľa.

Bledá tvár vymizne možno ešte pred ostatnými kmeňmi.

Ale pri vašej záhube budete oslepujúco žiarit' v Božom ohni, ktorý s nejakým zvláštnym úmyslom vám dal moc nad zemou a červenými tvármi.

Tento osud je pre nás nepochopiteľný, nepochopíme prečo treba zabiť bizóna, prečo treba skrotiť divé kone, prečo je v lesnej húštine toľko ľudských stôp, prečo špatia hovoriace drôty výhlade na zelené vrchy.

Kde je hustý les?

Zmizol.

Kde je orol?

Odletel.

Život sa skončil, začína sa boj o prežitie. (prevzaté)

OBČIANSKA INZERCA

Gabriela Šunderlíková, fotografka, www.fotosvadba.sk
tel. 0905 965 612, 0904 659 000